

Monumentnummer*: 520712

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 augustus 2001
Kadaster deel/nr: 17565/4

*Monumentnaam***

Ned. Belltelefoon

*Woonplaats**

IJmuiden

*Gemeente**

Velsen

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Visseringstraat

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

1975 BR

*Woonplaats**

IJmuiden

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

IJMUIDEN

*Sectie**

I

*Kad. object**

835

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Aan de westzijde van de Visseringstraat gelegen voormalig TELEFOONKANTOOR in eclectische trant daterend uit 1896. Het kantoor werd gebouwd in opdracht van de Nederlandsche Bell Telefoon Maatschappij die in 1895 vergunning had gekregen voor de exploitatie van de interlokale telefoonlijn Amsterdam-IJmuiden. Voor de scheepsagenturen en vishandel in IJmuiden betekende dit eerste telefoonkantoor een belangrijke vooruitgang. Reeds in 1897 nam het Rijk de exploitatie van de interlokale lijn over, waarna het kantoor tot 1925 uitsluitend gebruikt werd voor lokaal telefoonverkeer binnen de gemeente Velsen. Naderhand was het gebouw onder meer in gebruik als verenigingsgebouw van de IJmuidense Vereniging voor Bootlieden.

Omschrijving

Op vierkant grondplan gebouwd pand van één bouwlaag onder een afgeplat schilddak gedekt met gesmoorde kruispannen. De voorgevel en de eveneens in het zicht gelegen rechterzijgevel zijn tussen de hardstenen plint en de dito waterlijst onder de vensters gemetseld in gesmoorde machinale waalsteen in kruisverband met snijvoeg en daarboven opgetrokken in rode machinale waalsteen, eveneens in kruisverband met snijvoeg. Beide gevels worden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verlevendigd door banden van crèmekleurig kalksteen, dagkanten en hoeken van groene geglazuurde baksteen, en bovenaan afgesloten door een op klossen rustende lijstgoot waaronder een boogfries van kalksteen. De linkerzijgevel is geheel opgetrokken in rode machinale waalsteen in kruisverband met snijvoeg, de eveneens uit het zicht gelegen achtergevel gepleisterd.

In het midden van de voorgevel (O) bevindt zich onder een tweeruits bovenlicht een paneeldeur waarin naast elkaar twee ramen met daarvoor floraal siersmeedwerk in de vorm van een vaas met plant. Ter weerszijden van de via twee hardstenen treden bereikbare deur heeft de gevel een schuifvenster met tweeruits bovenlicht en bovenin het onderraam een serie van vier vierkante glas-in-loodraampjes (elk met een rond ruitje van rood glas omgeven door geel glas). De segmentbogen boven de drie bovenlichten zijn in het midden en bij de aanzetten gemetseld in groene geglazuurde baksteen. In de boogvelden onder de segmentbogen is siermetselwerk aangebracht van rode en gesmoorde baksteen en gele verblendsteen. Boven de voordeur staat op het voorschild een kleine dakkapel met zadeldak. De voorgevel heeft linksboven een gemetselde dakopbouw die zich tot de achtergevel uitstrekt en voorzien is van een met gesmoorde kruispannen gedekt zadeldak dat boven het afgeplatte schilddak uitsteekt. In deze op een rondboog uitkragende dakopbouw bevindt zich een klein tweeruits venster waarboven een strekse boog met aanzetten van groene geglazuurde baksteen, en bovenin een cirkelmotief van geel en groen geglazuurd siermetselwerk. Het zadeldak van de dakopbouw heeft aan de voorzijde een overstek dat ondersteund wordt door geschoord houtwerk. De symmetrische rechterzijgevel (N) is voorzien van een driedelig schuifvenster waarin een middenraam met tweeruits bovenlicht tussen smallere ramen met enkelruits bovenlicht. De drie onderramen hebben bovenin glas-in-loodraampjes als in de schuifvensters van de voorgevel. Het driedelige venster wordt ontlast door drie gekoppelde segmentbogen als voor, waaronder eveneens siermetselwerk. Middenboven bevindt zich een op twee segmentbogen uitkragende lage dakopbouw met onderin een liggende kalkstenen gevelsteen met opschrift "NED. BELLTELEFOON", middenboven een klein venster waarin een gietijzeren rooster, en onder het overstek van het met gesmoorde kruispannen gedekte zadeldak geschoord houtsnijwerk. In de linkerzijgevel (Z) bevindt zich links een klein dichtgezet venster en rechts hiervan een paneeldeur.

De blinde achtergevel (W) wordt bovenaan afgesloten door een boeiboord. De genoemde dakopbouw is boven de achtergevel gepleisterd en wordt aan de noordzijde geflankeerd door een eveneens gepleisterde vierkante schoorsteen.

Het INTERIEUR is nog grotendeels oorspronkelijk en onder meer voorzien van een vestibule met tegellambrisering en meerkleurige tegelvloer, een kantoor met door kroonlijsten bekroonde paneeldeuren, een rijk houten plafond, en in de zuidwesthoek een witgepleisterde en door houten pilasters geflankeerde halfronde kachelnis. Vanuit de vestibule leidt een trap met onderaan een kwart naar de zolder.

Waardering

Het voormalige Bell-telefoonkantoor met bijbehorend interieur is van algemeen belang wegens cultuurhistorische, architectuurhistorische en typologische waarde als gaaf bewaard gebleven particulier telefoonkantoor uit het einde van de 19de eeuw opgetrokken in eclectische stijl, en als herinnering aan de interlokale telefoonlijn Amsterdam-IJmuiden die voor de scheepvaart en vishandel van groot belang was. Tevens heeft het pand ensemblewaarde in relatie tot de naastgelegen komiezenwoning en de tegenoverliggende voormalige sluiswachterswoningen, vanwege de historische samenhang van deze bebouwing met de sluizen en het Noordzeekanaal.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en
overheidsgebouwen

Overheidsgebouw

Telefooncentrale